

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Kriminālbildību par aploksņu algām jāievieš abām pusēm

Ministru prezidente Laimdota Straujuma pieļauj, ka kriminālbildība par aploksņu algām būtu jāievieš abām pusēm. Straujuma intervijā Latvijas Radio 4 raidījumā «Darbojošās personas» uzsvēra, ka Latvijā daudzos uzņēmumos tiek izmaksātas tā saucamās aploksņu algas, un kā vienu no risinājumiem minēja izmaiņas Krimināllikumā, paredzot kriminālbildību abām pusēm. Viņa atsaucās arī uz Valsts ieņēmumu dienestu (VID), kas ir sagatavojis izmaiņas Krimināllikumā saistībā ar aploksņu algām. Jau ziņots, ka VID ir sagatavojis vairākus priekšlikumus likumu grozījumiem ēnu ekonomikas apkarošanai, tostarp VID rosina noteikt atbildību par aploksņu algas saņemšanu arī darba ņēmējam. VID rosina noteikt administratīvo atbildību par darbu bez darba līguma un aploksņu algas saņemšanu. Krimināllikumā efektīvai problēmas risināšanai saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem aploksņu algu jomā VID rosina mainīt nodarīto zaudējumu apjomu no 50 minimālajām algām uz piecām minimālajām algām.

Latvija pavērsi durvis ĢM kultūraugu audzēšanai

Latvijas atbalstītais ES vides ministru balsojums par jaunu regulējumu, kas pieņemts, aizbaidinoties ar teorētisku dalībvalstu tiesību paplašināšanu ģenētiski modificētu (ĢM) kultūraugu audzēšanā, ir nepilnīgs un rada būtiskus riskus ĢM kultūraugu nekontrolētai audzēšanai Eiropā un Latvijā, uzskata «Zemes draugi». Ierosinātais jaunais regulējums sniegs biotehnoloģiju uzņēmumiem, piemēram, «Monsanto» un «Syngenta», bezprecedenta varu. Tām tiks dotas likumīgas tiesības izlemt, vai valsts var aizliegt audzēt ĢM kultūraugus. Ja biotehnoloģiju uzņēmumi iebildīs pret aizliegumu, dalībvalstis būs spiestas meklēt citus tiesiskus pamatojumus ĢM kultūraugu aizliegšanai, atverot durvis turpmākiem tiesu darbiem.

Latvijas «Zemes draugu» padomes vadītājs Jānis Ulme: «Latvijas bez iebildumiem atbalstītais ES Vides ministru padomes priekšlikums sagrauj visu, kas Latvijā pēdējos gados ir izdarīts, lai izveidotu piesardzības principu un sabiedrības interesēs balstītu ĢMO aprites sistēmu. Tas, pretēji apgalvojumiem, arī nesniedz solīto stingro tiesisko pamatu ĢM kultūraugu audzēšanas aizliegumam — faktiski ir pavērtas durvis ĢM kultūraugu plašākai audzēšanai Eiropā un vides un veselības risku izvērtējuma sistēmas sagruašanai. Arī valdību piespiedšana lūgt biotehnoloģiju uzņēmumiem sniegt atļauju aizliegumam jaunu ĢM kultūraugu audzēšanai ir absurda un nedemokrātiska. Tas nostāda biotehnoloģiju uzņēmumu intereses augstāk par demokrātiski ievēlētu valdību un sabiedrības interesēm.»

Bažas par cenu celšanu pēc 1. jūlija

Negribētu, lai pēc 1. jūlija, kad tirgotājiem un pakalpojumu sniedzējiem preču un pakalpojumu cenas būs jānorāda tikai eiro valūtā, pavērtos slūžas cenu celšanai, telekanāla LNT raidījumā «900 sekundes» sacīja Konkurences padomes (KP) priekšsēdētāja Skaidrīte Ābrama. Kā vēstīts, kopš pagājušā gada 1. oktobra tirgotājiem un pakalpojumu sniedzējiem preču un pakalpojumu cenas bija jānorāda gan latos, gan arī eiro, bet jūnija beigās cenu paralēlās atspoguļošanas periods noslēgsies. Kaut arī cenas celt uzņēmējiem nav aizliegts, KP vadītāja izteica cerības, ka uzņēmēji necentisies negodprātīgi izmantot šo situāciju un pēc 1. jūlija celt cenas produktiem un pakalpojumiem. Kā uzsvērusi KP, cenu maiņa nedrīkst tikt sagatavota kopīgi, nedz piedaloties asociācijas biedriem, nedz to pārstāvjiem. Jau ziņots, ka, aprēķinot cenas, uzņēmumi drīkst izmantot tikai oficiāli noteikto valūtas kursu — viens eiro ir 0,702804 lati. Aprēķinos jāievēro matemātiskie pārveidošanas principi. Patērētāji var sniegt ziņas par negodprātīgiem komersantiem un izteikt savas bažas, zvanot uz PTAC konsultatīvo tālruni 65452554 vai arī sūtot e-pastu uz «eiro@ptac.gov.lv». Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

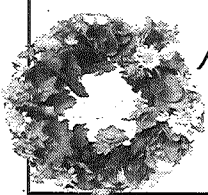
Pāpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

*Nāc nākdama, Jāņu diena, / Mēs jau tevi gaidījusi;
Mikstu sieru sasējusi, / Saldu alu darījusi.*

Labas ziņas slimības lapu saņēmējiem un jaunajām māmiņām

Turpmāk darba devējam un pašnodarbinātajam darbnespējas jeb slimības lapā nebūs jāapstiprina darbinieka neierašanās darbā par to laiku, kad viņam ir izsniegta slimības lapa.

Kā norāda Labklājības ministrijā, tādējādi būs vienkāršāks slimības un maternitātes pabalsta pieprasīšanas process un mazināsies administratīvais slogs slimības un maternitātes pabalsta pieprasītājiem.

Iesniegumā pabalsta pieprasīšanai cilvēkam būs jāapliecina, ka viņš darba

nespējas periodā nav strādājis, bet Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) rīcībā ir informācija par sociālās apdrošināšanas iemaksu periodiem. Tā dod iespēju pārbaudīt, vai darbnespējas lapa nav izsniegta par periodu, kad cilvēks faktiski ir strādājis.

Iepriekšminēto paredz valdībā otrdien, 17. jūnijā, apstiprinātie grozījumi likumā «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu» un grozījumi likumā «Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām». Tie vēl jāpieņem Saeimā.

Šādas izmaiņas nepieciešamas, jo Nacionālais veselības dienests (NVD)

pašlaik strādā pie vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas (e-veselības projekts) īstenošanas, kura ieviešanas rezultātā ārsti pārtrauks izsniegt darbnespējas lapas papīra formātā. Turpmāk informāciju par pacienta darbnespēju ievadīs informācijas sistēmā, kur tā tiks nodota tālāk izmantošanai dažādiem saņēmējiem, t.sk., VSAA, kura nodrošina slimības un maternitātes pabalsta piešķiršanu.

Līdz ar to slimības un maternitātes pabalsta pieprasīšanai būs nepieciešams tikai pabalsta pieprasītāja iesniegums, kuru varēs iesniegt VSAA arī elektroniski.

Par nodokļu nemaksāšanu jābūt bargākiem sodiem, pat cietumsodam

Par nodokļu nemaksāšanu ir jāparedz bargāki sodi — pat cietumsods, šādu viedokli biznesa portāla «Nozare.lv» diskusijā par ēnu ekonomikas mazināšanu pauda uzņēmēji un nozares eksperti.

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektore Ināra Pētersone stāstīja, ka visefektīvākie risinājumi ēnu ekonomikas mazināšanā ir preventīvie pasākumi. Respektīvi, tie uzņēmumi, kas ir nonākuši VID redzeslokā, vispirms tiek uzrunāti, un tiem tiek dota iespēja laboties.

Tajā pašā laikā VID vadītāja norādīja uz vairākiem citiem ēnu ekonomikas apkarošanas risinājumiem, kas vairāk saistīti ar likumdošanu, nevis izmaiņām nodokļu likmēs. Kā piemērus Pētersone minēja nepieciešamību sāktot jautājumu par autorligumiem un valsts sociālajām iemaksām.

«Ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmēm optimizācijas nav novērotas, jo šī likme visiem ir viena, turpretī atšķiras valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas,» piebilda VID ģenerāldirektore.

Tāpat, pēc Pētersones teiktā, Latvijā ir ļoti daudz biedrību, kas pēc būtības nemaksā uzņēmuma ienākuma nodokli, bet nodarbojas ar saimniecisko darbību. «Tas kropļo tirgu. Bet no mainīt šo formu nevaram savādāk, kā likumdevējs ir paredzējis — caur tiesu. Bet ir atsevišķas lietas, ko esam inicijējuši, un tās vajadzētu sāktot, lai nekropļotu konkurenci,» atzina Pētersone. Viņa uzsvēra, ka, VID ieskatā, aploksņu algu maksāšana ir ļoti rupjš pārkāpums. Tāpēc VID vēlas panākt, ka personai, kas organizē aploksņu algu izmaksu un sadali, ir jāuzņemas kriminālabildība. VID ir ticis ar Ģenerālprokuroru, lūdzot izskatīt grozījumus Krimināllikumā, paredzot atbildību par izvairīšanos no nodokļu nomaksas virs

piecām minimālajām mēnešalgām, tādējādi samazinot patlaban noteiktās 50 minimālās algas.

«Ir neiespējami piekert aploksņu algu maksātāju ar patlaban noteikto normu par 50 minimālo algu sarēķināšanu. Gadā var konstatēt divus trīs šādus gadījumus. VID vēlas noteikt, ka krimināli tiek sodīta amatpersona kā fiziska persona. Pie šī jautājuma strādājam kopā ar Saeimas deputātu Andreju Judinu (V), bijušo VID ģenerāldirektoru Kārli Ketneru un citiem ekspertiem,» informēja Pētersone.

Bijušais Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks nodokļu politikas jautājumos, patlaban SIA «Philip Morris Latvia» korporatīvo attiecību vadītājs Juris Stinka, vērtējot VID priekšlikumus ēnu ekonomikas apkarošanā, atzina, ka priekšlikumi ir saprātīgi, taču ir skaidrs, ka šī pieeja nenodrošinās būtisku izrāvienu ēnu ekonomikas apkarošanā.

POLICIJA BRĪDINA!

Latgalē uzdarbojas telefonkrāpnieki — svētku noskaņās nezaudējiet modrību

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde brīdina, ka telefonu krāpnieki atsākuši savas noziedzīgās darbības pret gados veciem cilvēkiem. Pēdējās dienās Daugavpili reģistrēti jau pieci krāpšanas mēģinājumi un viena izdevusies krāpšana.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas vecākā inspektore Anastasija Laizāne, 17. jūnijā policijā saņemta informācija par pieciem krāpšanas mēģinājumiem Daugavpilī. Vēl vienā gadījumā noziedzniekiem izdevies piekrist kādu vecu sievieti, kura labprātīgi atdeva nenoskaidrotai personai vairākus simtus eiro.

Policija atgādina krāpnieku darbošanās shēmu. Par upuriem parasti tiek izvēlēti gados veci cilvēki, pensionāri. Sazvanot upuri pa telefonu, zvanītājs paziņo, ka radnieks, piemēram, dēls vai mazdēls iekļuvis nepatikšanās. Tiek piesaukts ceļu satiksmes negadījums vai kāda cita prettiesiska darbība, un, lai izvairītos no soda, it kā nepieciešams samaksāt noteiktu naudas summu policijas darbiniekam vai kādai citai ieinteresētai personai, piemēram, cietušajam. Pēc upura piekrišanas iedod naudu, pie viņa nekavējoties ierodas persona, kas dažreiz izliekas par policistu, un paņem naudu. A.Laizāne uzsver, ka krāpnieks uztur telefonsarunu

ar upuri tik ilgi, kamēr līdzdalībnieks ierodas pēc naudas.

Policija brīdina un lūdz visus, it īpaši gados vecākus cilvēkus un pensionārus, būt uzmanīgiem un neiekrist krāpnieku amatās, saņemot līdzīga rakstura zvanus. **Neuzticieties nezināmām personām, neuzticiet nevienu savu naudu!**

Policija lūdz jaunāko paaudzi brīdināt vecākus un vecvecākus par iespējamiem krāpšanas mēģinājumiem. **Gadījumā, ja saņemat aizdomīgu telefona zvanu, policija lūdz nekavējoties vērsties policijā pa tālruni 65403302 vai 110.**

Sagatavoja L.Kirillova

Latgales kultūras festivāls Sanktpēterburgā konkurē ar Ermitāžu

● Zem ozola kuplajiem zariem Sanktpēterburgas Kirova parkā seno amatu tradīcijas demonstrēja dažādās nozarēs strādājošie amatnieki no visiem Latgales novadiem.

No 13. līdz 15. jūnijam jau trešo reizi Sanktpēterburgā notika Latgales kultūras festivāls. Kā informē projekta koordinators Edgars Kluss, šoreiz tas bijis īpaši veiksmīgs.

Nedēļas nogalē Kirova parku, kur divas dienas risinājās visi festivāla pasākumi, apmeklēja aptuveni 25 tūkstoši cilvēku. Līdzīgs apmeklējums vasarās nedēļas nogalē parasti esot pasaulslavenajai Ermitāžai. Pateicoties pārdo-

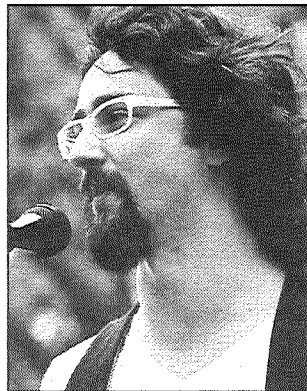
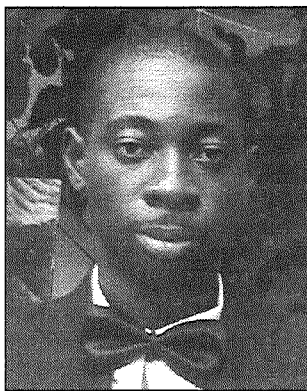
mātiem reklāmas pasākumiem, šis bijis līdz šim apmeklētākais Latgales kultūras festivāls, par kuru interesi izrādījuši arī vietēji mediji.

Iepazīstināt Sanktpēterburgas iedzīvotājus ar Latgales reģiona kultūras vērtībām devās folkloras kolektīvs «Ilza» no Ciblas novada, postfolkloras grupa «Rikši» no Rēzeknes, kā arī daudzi amatnieki — keramiķi, audējas, kalēji, maizes cepēji, pinēji un citi — no apkārtnējiem novadiem. Festivālā strādāja arī tūrisma informācijas centru

speciālisti, stāstot par tūrisma un atpūtas iespējām Latgalē.

«Ir aizsākta ļoti laba tradīcija, kas katru gadu piesaista arvien vairāk interešu,» saka Latgales Reģiona attīstības aģentūras direktors Māris Bozovičs. «Šis ir ļoti efektīvs veids, kā iepazīstināt Krievijas iedzīvotājus ar mūsu kultūru, tradīcijām, tūrisma un atpūtas iespējām.» Latgalē arī šovasar gaida atpūtniekus no Krievijas ziemeļu galvaspilsētas.

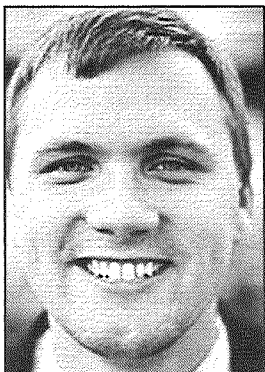
Jāņu dienas pēcpusdienā — Preiļu muižas kapelā koncerts Jāņa Eglīša piemiņai

24. jūnijā pulksten 16.00 Preiļu muižas kapelā notiks starptautiska dziedātāju kvarteta S.O.U.L. koncerts, kas būs vēltījums pērn pāragri mūžībā aizgājušā novadnieka, pedagoga un politiskā darbinieka Jāņa Eglīša piemiņai.

Kvarteta sastāvā ir četri dziedātāji (attēlos no kreisās) — Sonja Biščan (Horvātija), Andrew Egbuchiem (Nigērija), Gabriel Fernandez (Urugvaja) un Shil-Hoo (Taivāna). Šis viņiem būs Eiropas koncerttūres noslēgums un vienīgā uzstāšanās Latvijā. Plašāk par mūziķu kolektīvu un tā saistību ar Latviju «Novadniekam» pastāstīja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja Tekla Bekeša.

2009. gadā Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības fakultātes Transportbūves institūta maģistrants Mārtiņš Kiščenko (attēlā pa labi) atgriezās no Amerikas Savienotajām Valstīm, tur 150 dienu garumā uzstājās muzikālajā projektā S.O.U.L., kura laikā viņa uzdevums bija iepazīstināt klausītājus ar savu valsti. Mārtiņam Amerikā bija dota unikāla iespēja kļūt par vienīgo Latvijas un arī Eiropas muzikālo vēstnesi. Atgādnām, ka katra valsts projektā S.O.U.L. tiek pārstāvēta tikai vienu reizi. 2009. gadā projektā

Singers of United Lands (Apvienoto zemju dziedātāji) kopā ar latvieti muzicēja dienvidkorejiešu, kenijiete un čīlietis.

Bezpelnas organizācija S.O.U.L. 2002. gadā ASV dibināja Markuss la Prats (Marcus LaPratt), kurš, apeļojot pasauli Pasaules jauniešu kora sastāvā, secinājis, ka starp dziedātājiem un publiku ir pārāk maza atgriezeniskā saite. Tāpēc 2004. gadā koncerttūrē pa Ameriku devās pirmais kvartets, kura uzdevums bija ar muzikālām performancēm un vizuālām prezentācijām stāstīt par savu valsti, tās kultūru, tradīcijām.

«Laimīgais stāsts», kas Mārtiņu aizveda līdz ASV, sākās 2008. gada Dziesmu svētku kopkora mēģinājumos Mežaparka estrādē, iespējams, lielākajā talantu «zelta bedrē» Latvijā. Piecas dienas, koristiem dziedot plecu pie pleca, tika saklausīts Mārtiņa pārliecinošais vokāls. Pēc laika Mārtiņš tika uzaicināts pievienoties S.O.U.L., kur kolektīvs sniedza neskaitāmus koncertus 18 ASV štatos un Kanādā.

Katram kvarteta dalībniekam bija uzdevums sagādāt 10 savā valstī tapušas dziesmas četrbalsīgā salikumā korim vai solo, ko kvartets pēc tam rūpīgi iestudēja un prezentēja koncertos. Mārtiņš Kiščenko uzstājās Dagdas novada tautas tērpā un spēlēja Latgales kokli. Šo instrumentu viņš pirms projekta apguva četrus mēnešu laikā. Latvijas prezentācija tika papildināta ar informatīviem materiāliem — plakātiem, bukletiem, video.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Līgo! Līgo!

Biezās jakas ar kapucēm, siltās bikses, kājās vilnas zeķes un gumijnieki — tāds, šķiet, būs šī gada jāņabērnu populārākais ekipējums. Paveicies tiem, kuri dodas svinēt uz laukiem. Miļie radiņi izkurinās plīti, rabarberu plātsmaizes cepšanai siltu muti virinās lielā krāsns. Un kur tad vēl pirtiņas karstā suta, kur kopā jauksies svaigu bērza lapu, saplūktu paparžu un piparmētru smarža. Vai tāda aina nav īsts pilsētnieka sapnis? Ir gan, jo meteorologi neko citu kā drēgnus, lietaini mākoņainus Jāņus nesola. Pagalam negodīgi, jo visu ziemu, kad gaidījām kaut druscīņu sala un sniega, to vien skandināja, ka vasara būšot neparasti karsta un sausa. Kur ir? Kur solītais karstums? Turpmāk nevajag uzķerties uz mācīto speciālistu prognozēm, bet gan uzticēties, tā teikt, gadsimtu gaitā pārbaudītām vērtībām. Pēc ziemas gandrīz precīzi var noteikt, kāda būs vasara. Ja atminamies, tad kārtīgs sals pie mums valdīja vien divas nedēļas. Tas nozīmē, ka par karstumiņu, kas kauliem cauri ņem, varēsīm priecāties kaut kad jūlijā.

Maija laikapstākļi laikam uzmundrinājuši zemenes. Apmēram pusotru nedēļu agrāk nekā ierasts smaržīgās vietējās ogas ienākušās un prasās vēderos, zaļtes burkāns un svaigā veidā saldētavās. Kam pieejami gardēžu portāli internetā, receptes var drukāt ķipam un izmēģināt vai katru dienu savu. Kam nepatīk ar mīklu un cepšanu ņemties, ļoti ātra, viegla un svaiga kūka sanāk ar parastajiem «Selgas» cepumiem, biežpienu un zemenēm. Vēl mazlietiņ želatīna stingrumam, skāba krējuma, pūdercukura un kāda smalki sarīvēta citrona miziņa. Saliekam veidnē kārtiņām, pa vidu un augšā izkārtējot zemenes, un ledusskapī iekšā, lai sastingst un sasūcas ar visām garšām vismaz stundas sešas. Ja Līgo rītā samiksē, tad vakarā pie ugunsкура pēc sātigā šašlika ar mazzālītiem gurķīšiem tāds deserts būs kā punkts uz i. Baudiet un priecājieties, jo šādā draņķa laikā, ja nerimsies, tālākais zemeņu vākums ir visai apšaubāms. Sapūs odziņas, ka nemetas... Pašlaik tirgū vietējo ogu cena no divarpus līdz trim eiro par kilogramu. Kā noteikt, vai vietējās? Tikai pēc smaržas, mīlīši, tikai pēc smaržas. Jau tirdzniecības vietai tuvojoties, deguns jūt, ka mūsejas. Šis — no Rožupes, šis — no Gailīšiem, bet šis — no Riebiņu puses.

Ja reiz līgošana, ja reiz Jāņi, tad bez aluņa nu nekādi. Tikai kas nu tas par alu no bundžām, no divlitrīgām plastmasas pudelēm. Ražotāji televīzijā reklamās izmēģinās visvisādi, gan dziesmas dzied, gan pantiņus skaita, lai savam dzērienam kārotājus savāngotu. Jaunatne vairāk visādus *radlerus* un *dilaitus* izvēlas, kam īsti vietā būtu nosaukums «alus izstrādājums», rūdītākie veči skatās uz cipariņiem ar grādiem. Un tikai retās lauku mājās saimnieki padomājuši par pašdarināto dzērienu. Parasti atrunājas, ka nebija laika ņemties, bet patiesībā nemaz nezina, kā īsts lauku alus brūvējams. Tur vajag smalku prasmī — kā iesals dziedējams, kā kaltējams un cik rupji maļams. Kā izkaltsie alus trauki mērcējami, kā apiņi vārāmi un kad raugs misā liekams. Toties, kad saimnieks no pagriba iznes pilnu krūzi, kurai pāri malām čaukstošas putas veļas un krīt pagalma zālē, pat daži dzēriena malki, kā saka, dūšu piesien. Tad kājas kļūst vieglas, prāts jautrs un mēle pati līgodziesmas izloka pat tiem, kuriem no dzimšanas lācis uz ausīm uzkāpis.

Jā, veikalnieki pacentušies un pilnas letes ēdamā sagādājuši dažādām gaumēm. Cilvēki iepērkas uz nebēdu, pilnus ratus uz auto bagāžniekiem stumj, neskatoties uz to, ka ikdienā sūdzas un vaid par mazajām algām un arvien augošajām cenām. Ir taču Jāņi, var atļauties miesai un dvēselei kādu nieku priecīņa. Pirkumu kalnos olīvītes, mazzālīts vai kūpināts lasis, plate ar septiņpadsmit sieriem, cieti kūpinātas desas, čipsi un visādi ārzemju kārumi. Gribas prasīt, kur tad latviskais Līgo svētku gars ar trekni dzelteno pašsieto sieru? Kur plātsmaize ar kraukšķīgo maliņu un spīdīgie spekrausiņi? Kur *studziņa* bļodiņas un lielais šķiņķis ar čuguna pannā sacēptajiem treknajiem liņiem?

Lai nu kā, bet mēs nebūsim pesimisti, vai ne? Tāpēc pīsim vainagus Jāņiem un Līgām, kursim guni kalna galā, lai apspīd tīrumus līdz pamalei un meklēsīm Līgo svētku garu kaut vai samirkušās papardēs. Līgo!

Dieviņš nes uz savas delnas

Sākums 1. lappusē.

Bet tā ir saimnieka ieviesta tradīcija, — pirmsjāņu nedēļā ar izkapti sapļaut īpaši šai vajadzībai atstātā plāviņā zāli, to izkaltēt un sakraut kaudzītē, lai ligotāji varētu sajūst ista siena smaržu. Kaudzīte dažam noder arī smaržīgai gulēšanai. Un priekš mīlēšanās, piebilst Jānis ar šķelmīgu smaīdu... Malkas skaldīšana arī pašam priekš fiziskās formas uzturēšanas.

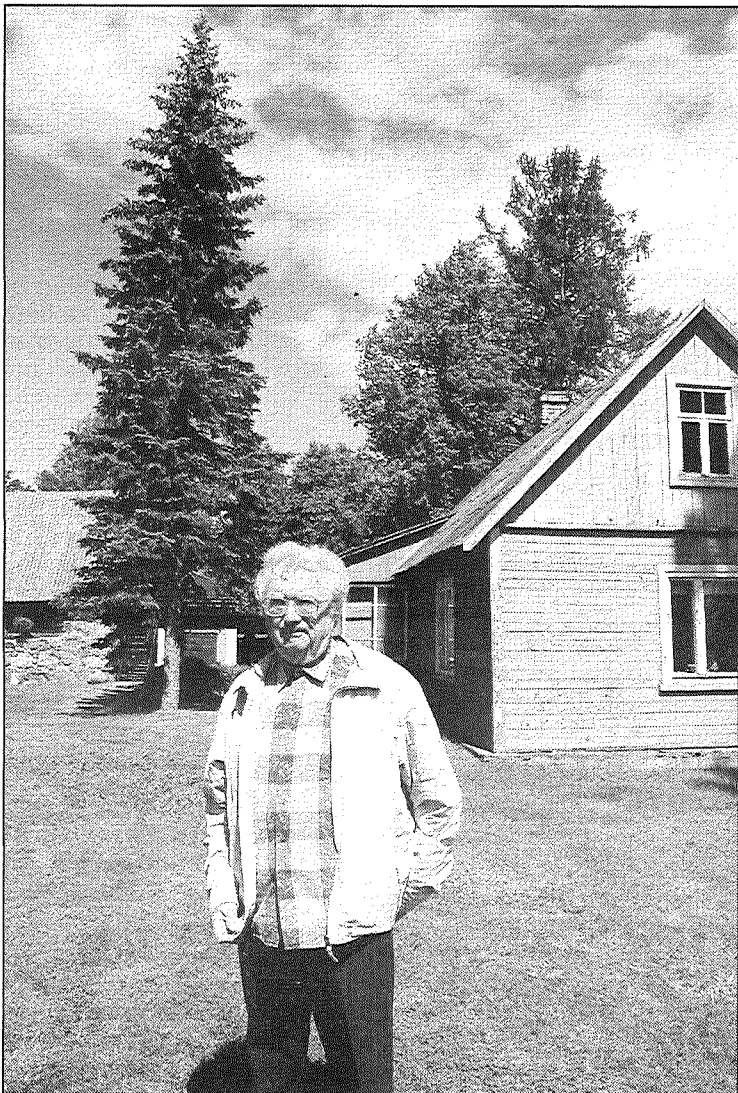
Jānis kristīts divos vārdos, otrais — Visvaldis — dots, acimredzot, pieminot seno Jersikas karaļvalsts valdnieku Visvaldi. Dokumentos gan palicis tikai viens vārds, ar ko viņš patiešām lepojoties un ar prieku svīnot vārda dienu. No bērnu dienām un agrajiem jaunības gadiem palicis atmiņā, ka svētkos sabraukuši radi, apstaigājuši sējumus, vērojot, kā viss aug. Nu taisni tā, kā tautas dziesmās par ligošanu rakstīts. Tēvs bijis apkaimē izslavēts alus darītājs. Vēlākos gados, kad valdības vīri bija aizlieguši saulgriežu svinēšanu, Jāni nereti iekrita darbīdā, kad, protams, bija jāstrādā, bet savu attieksmi pret tiem varēja paust kārtējā sižetā no laukiem, pievienojot kādu tautas dziesmu vai jāņuzāļu pušķi. Vēl vēlākos gados svētki kā lauku korespondentam pavadīti, rīkojot un atspoguļojot ligošanas saietus, kad nācies braukāt pa visu Latviju. Pēdējos desmit gados svinēšana notiek Dimantos, pulcējot ne vien saku-plojušās Jāņa ģimenes locekļus, bet arī draugus, nereti pat no citām valstīm. Tēva un vectēva piemiņai pie mājas ierikota puķu dobe Latvijas kontūrās, kur ar zilām puķēm iezīmētas Daugava, Lielupe un pārējās lielākās upes.

Ugunskurs tiek iedziedināts Daugavas krastā, pretī spīd uguni no Sēlijas puses. Plāvas gabals no Dimantu mājām līdz upei ir nopļauts, Daugavas mala — tīra, bez krūmiem. Patikams pretstats apaugušajiem krastiem citviet Jersikas pagastā, jo, pat braucot pa šoseju, kādreizējo skaisto ainavu uz upi nu lielākoties aizsedz ceļmalas krūmi.

Bet šajos saulgriežu svētkos, Jānis Dimants to pasaka pavisam vaļsirdīgi, viņam primārais būšot kas cits — Pasaules čempionāta futbolā spēles Brazīlijā. Ne pie ugunsкура, bet pie televizora Zāļu vakaru vadīs Dimantu Jānis seniors, un droši vien kompānijā būs arī citi futbola fani. Neko nevar darīt. Spēles šogad ir tik interesantas, ka Jāni būs pie televizora. Bet, ja būs auksti un kundze negribēs no Rīgas doties uz Jersiku, būšot vien jābrauc uz galvaspilsētu.

Dzimtas koks zaļo

Ja gribat redzēt laimīgu cilvēku, tad paskatieties uz mani. Vadu laimīgas vecumdienas, saka Jānis, piebilstot, — uztvert nopietni, un viņa balsi nav ne mazākās izlikšanās. Sakopta tēva sēta, un kaut arī tā kalpo lielākoties kā vasaras māja, Jānim ir gandarījums par meitu rūpēm, modernizējot un atjaunojot ēkas, uzturot tās lieliskā kārtībā, papildinot ar skaistām puķu dobēm, dekoratīviem stādījumiem. Kaut veselība pašam nav izcila, jo gadi prasa savu, bet par Latvijas

● Es jūs gandrīz visus redzu, izjūtu, kā jums te dzīvojas, ko darāt, kādas bēdas, kādi prieki. Jā, es jums dzīvoju līdz, tā tas ir, teica Jānis Dimants Dimantos Jāņu dienas priekšvakarā savu tēva māju pagalmā pie paša stādītās egles, kas izaugusi par smidru skaistuli. Foto: A.Šņepsts

medīcinu viņš esot ļoti augstās domās. Kā medīķi strādā, kā ārstē, — cepuri nost viņu priekšā. Kas tur slikts, ja jāpierakstās rindā un jāpagaida? Toties zinu, pie kā man jāiet septembrī, un pie kā — novembrī. Ja labi kalkulē, arī ar apmaksu var tikt galā. Viena no mazmācītajiem gandrīz jau beigusi studijas un kļuvusi par dakteri — ir neiroķirurgē. Redzēt, ar kādu aizrautību viņa strādā savā jomā, kā deg acis, lai palīdzētu cilvēkam — tas patiešām ir liels gandarījums. Nupat, šajās dienās, septiņas stundas operējusi kādu pacientu no Madonas. Par saviem līdzekļiem kādu laiku uzturējies Anglijā, apgūstot vēl plašāku ārstes pieredzi. Redzams, ka būs augstas klases speciāliste, priecājas vectēvs.

Man ir divas meitas, četri mazbērni, starp tiem arī viens Jānis, un viena mazmazmeita, un re, kā mans deguns no lepnuma slienas augšā, — ar humoru saka Dimantu Jānis un rāda uz degungalu. Dienu iepriekš nosvinēta mazās Justīnes vārddiena.

Vēl viena mazmeita, kā jau tas mūsdienās pienākas, viņš smaīdot iestarpina, dzīvo un strādā Vācijā, ir zirgu iejādes speciāliste. Smags un riskants darbs — darboties ar neapmācītiem kumelēm, bet, acimredzot, daba šajā ziņā apdāvinājusi, — dodot māku savaldīt trakosjus kumeljus. Kad kolhozu laiki gāja uz beigām, un laucinieki, arī pilsēnieki, izmēģināja viskaut ko audzēt, arī televīzijas žurnālists ķērās pie kartupeļu, burkānu, cukurbiešu audzēšanas tēva mājās. Vairākiem kaimiņiem kopā pieredzējis arī vecs zirgs, kas savā

mūžā gana piedzīvojis uzklie-dzienus, lamas, pātagu, bet Jānis radināja pie citas apiešanās — «Meļņuk, lūdzu, pacel kāju. Lūdzu, tagad velc.» Mazmeita vēroja vectēva ņemšanos ar bērni, un tas, acimredzot, devis pirmo ievirzi par labu šādai neparastai profesijai. Uz Vāciju viņa devusies, līdz ņemot personīgo zirgu.

Vēl viens mazdēls šogad beidzis 11. klasi Rīgas 1. ģimnāzijā, ko, cita starpā, absolvējušas abas Jāņa un Veronikas meitas un arī vecākās mazmeitas. Vectēvam palīgs darbā ar datoru, papīru sakārtošanā. Kā sekretārs visās lietās. Bija devies līdzī mammai, universitātes pasniedzējai, kas uz ilgāku laiku aizbrauca lasīt lekcijas Amerikas augstskolās, un bez problēmām to pusgadu gājis tur skolā. Esot arī hokejists. Bet pirmo mazmazmeitiņu dāvājis mazdēls, kas arī nes Jāņa vārdu. Viņš studē Tehniskajā Universitātē, ir celtniecības speciālists.

Dimantu pāra abas meitas strādā labos amatos. Viena ir ekonomikas pasniedzēja universitātē, otra — ekonomiste, strādā Gulbja laboratorijā. Ar sievu gan man nav paveicies, nākošā mirkli saka Jānis, un kamēr klausītājiem izbrīnā ielepas acis, smiedamies steidz piebilst, — visu mūžu viena un tā pati. Citiem, tikpat veciem bukiem, esot jau trešā, ceturta un pat piektā vai sestā sieva. Abiem aiz muguras jau 55 gadu kopdzīves jubileja. Cik tad vairs tālu līdz vēsturiskam notikumam, kad Dimantos varēs svinēt dimanta kāzas Dimantiem — 60 kopā nodzīvotus gadus. Dzīvesbiedre ir bijusi augstskolas pasniedzēja. Kad

Jānis, kā lauku žurnālists gatavojot raidījumus, vienā vai otrā pagastā tikās ar ilgajās darba gaitās iepazītiem kolhozu vai pagastu vadītājiem, lauksaimniecības speciālistiem, zemniekiem, tad viņa dzīvesbiedre arī nereti varēja teikt, ka, lūk, tas vai tas skolas direktors ir pazīstams, jo savulaik topošajiem skolotājiem mācījusi ekonomiku.

Latvijā esot vairāk kā divdesmit Jāņu Dimantu. Droši vien arī katram sava popularitāte un atpazīstamība. Bet «Panorāmas» Jānim Dimantam ik pa laikam gadoties piedzīvot, ka vilcienā, trolejbusa pieturā vai kādā citā publiskā vietā kāds sazimējot Jāni no televīzijas un mēdzot apjautāties, kāpēc pazudis no televīzora ekrāniem? Savulaik viņu pazina visa Latvija. Un arī pats žurnālists ne bez lepnuma saka, ka nav tāda pagastā, kurā nebūtu bijis. Daudzi procesi laukos redzēti savām acīm, var salīdzināt ar mūsdienām, izdarīt secinājumus.

Par politiku

Tālākā saruna ievirzās par politiku valsti, pasaulē. Sarunu biedram ir savs, inteligenta, pieredzējuša cilvēka skatījums uz lietām, interesantas atziņas, ko mēdz papildināt arī ar kādu «rozīnīti» vai humora devu.

Lauki aizaug, siena nevienam vairs nevajag, jo govīs piemājas saimniecībās vairs reti kuram. Pa ceļam no Rīgas līdz Jersikai govīs ganībās tikpat kā nav ieraugāma. Lauku politika kaut kur aizgājusi galīgi šķērsām. Latvijas zemi tik labi varētu izmantot piena lopkopībai, ražot pienu, jo lielā pasaules daļā valda bāds, nav produktu, viņš saka.

Par Latgali Jānim savas domas. Esot liela cemme uz tiem, kas sakot, ka Latgalē pagrimums, degradācija, ka viss aizaudzis. Viņam gribētos, lai Krimināllikumā būtu ierakstīts pants, kas paredz sodu tiem, kas Latgali nicina un nomelno. Tik daudz Latgalē cilvēku, kas strādā, pelna, dzīvo labās mājās, brauc ar automašīnām. Protams, ja laiku pavada tikai pie televizora vai dzerot, tā visa nav, bet tas jau attiecināms ne tikai uz Latgali. Tas gan, ka Latvijas laukos ienāk globalizācija, daudz darba tiek padarīts ar jaudīgu tehniku, roku darbs ir izskausts. Bet kāda kultūras dzīve ir Latgalē! Taču pilnīgi noteikti viņam nepatīk, ja kāds nāk ar separātiskām idejām par Latgales atdalīšanu, par to, ka šajā reģionā skolās būtu jāmacās latgāliešu valodā. Latvijā jau tā maz cilvēku palicis, un vēl dalīties? — ir neizpratnē Jānis Dimants.

Savs skatījums uz Eiropas Savienību. Nepatīk, ka cilvēki čīkst apmēram tā, — nu ko mums tā ES. Protams, ir daudzas lietas, kas varbūt mums ne visai pa prātam, bet, ja paskatās, īpaši mazajās pilsētās, kā pēdējā laikā līdz nepazīšanai mainījies to izskats, jāatceras, ka tas izdarīts tieši par Eiropas Savienības naudu.

Uz šiem Jāņiem paredzams, ka ligotāju pulkā Dimantos būs arī ciemiņi no Krievijas. Saimnieks jau tagad ir noskaņots ar viņiem pārcilāt tādu tēmu, kā televīzijas kanāli kaimiņu valstī ļoti īsā laikā

vienkāršajai tautai mērķtiecīgi un pilnībā «izskaloja smadzenes» atiecībā uz notiekošo Ukrainā. Viņš šajā lietā ir kļuvis par istu ekspertu, apguvis milzums informācijas no visplašākajiem avotiem un spēj pamatotī analizēt notikumus Krievijā un Ukrainā.

Prezidents — dzejnieks vai mācītājs

Tēlaini izsakoties, Latvijai būtu vajadzīgs prezidents, kas būtu dzejnieks vai mācītājs, kurš varētu nepārtraukti uzturēt tautas garu, teic Dimantu mājas saimnieks. Savā brīvajā laikā viņš daudz studē nopietnas vēsturiskas grāmatas. Īsta pētniecība. Izlasījis arī visas latviešu emigrācijā izdotās grāmatas. Seko līdzī reģionālajai preseī un joprojām ir lietas kursā par Latvijā notiekošo. Aizrāvis ar Pirmā pasaules kara vēsturi un izlasījis visu, kas par to izdots latviešu valodā. Šogad kopš tā sākuma aprit 100 gadi. Līdz kaulam iedziļinājies latviešu strēlnieku «padarīšanā». 1915. gadā tika nodibināti astoņi latviešu strēlnieku bataljoni, pēc tam — pulki. Ar visiem astoņiem latviešu strēlnieku bataljonu komandieriem te, pie šī galda, pie kura mēs runājamies, tiek diskutēti. No saklausītā pa teikumam, pa atziņai pierakstot. Lai vai kur kādreiz būšu, — tur, augšā — Jānis rāda uz debesīm, vai tur — pirkstu pavērs pret zemi, — vislielākie sirdsapziņas pārmetumi būšot, ja nebūšot atstājis piefiksētu visu, ko zinot. Bet kur pašam gribētos būt? Kur sūtis, viņš atbild un piebilst, ka dzīvē ļoti bieži sajūtis eņģeļu pieskārienus, un varētu teikt, ka cauri dzīvei Dieviņš nes uz savas plaukstas.

Katram Latvijas iedzīvotājam būtu jāzin, kas ir labākie graudu audzētāji, kur izslauc visvairāk piena. Televīzijā būtu jāparāda labākie darba darītāji, vienalga, kādā nozarē tas būtu. Bet mūsdienās TV visbiežāk pārpludināta ar politiskām intrīgām, skandāliem, ar krimināliem notikumiem. Vai tagad vispār tiek parādīti, piemēram, balvas «Sējejs» ieguvēji, pati apbalvojuma pasniegšanas gaita, intervijas ar labākajiem Latvijas zemes kopējiem? Uz laukiem taču balstās visa valsts, — tā pukojas pieredzējušais žurnālists un atzīst, ka nevar izstukot, kāpēc tā notiek. Bet kopumā ir augstās domās par Latvijas valsti, par tautas iespējām un diezko neieredz tos, kas nepārtraukti vaimanā, cik slikti, liedami ūdeni uz dzirnavām tiem, kam ir prieks, ja Latvijā kas neveicas. Iespējas mūsu laikos ir tādas, kādas nekad nav bijušas, — viņš īpaši uzsver šo vārdu nekad.

Jānis daudz raksta. Varbūt priekš sevis, varbūt izdošanai grāmatā. Par ko? Tas tiek turēts mazliet noslēpumā, un atbilde ir nedaudz izvairīga.

Esmu brīvs domātājs. Nevis brīvdomātājs, bet brīvs domātājs. Dzīvoju vienā laika trūkumā. Grāmatas, teātra izrādes, rakstīšana, draugi. Man vienmēr ir, ko darīt, atvadoties teic Jānis Dimants un «Novadnieka» lasītājiem novēl priecīgu ligošanu. Lai deg uguns-kuri, lai skan dziesmas!

L.Rancāne

Pirmdiena, 23. jūnijs

LATVIJAS TV1	17.10 Izgaršot Brazīliju. Dok. f.	9.50 Māmiņu klubs.
6.00 Latvijas Republikas valsts himna.	17.40 1000 jūdzes Ķīnā.	10.25 Rīta pikniks.
6.05 Latvija līgo Valmierā.	18.10 Šodien.	10.55 Sāpnis par mūziku. M. f.
8.45 Mīlas viesulis 9. Serāls.	18.45 Pasaules kausa izcīņa futbolā. Nīderlandē – Čīle.	13.00 Stāsts par ziloņiem. M. f.
9.50 Vajadzīga soliste. M. f.	21.00 Pasaules kausa izcīņa futbolā.	15.00 Neparastie dejojāji. M. f.
11.15 Čikāgas piecīšu sadziedāšanas koncerts Rīgā – 810.	Austrālija – Spānija.	17.00 Līgo vakara Želta dziesmas.
12.20 Folkloras programma Kībīs.	Pasaules kausa izcīņa futbolā.	19.00 TV3 ziņas.
12.40 Dzimis Eiropā.	Kamerūna – Brazīlija.	19.30 Bez tabu.
13.10 Eksotiskās salas. Dok. f.	1.00 Pasaules kausa izcīņa futbolā. Horvātijā – Meksika.	20.20 Līmužiņš Jāņu nakts krāsā. M. f.
14.15 Rūķītis Nīlss Karisons. M. f.	2.55 Izgaršot Brazīliju. Dok. f.	22.10 Iemīļoties Sēkspīrs. M. f.
15.35 Mīlas viesulis 9. Serāls.	3.25 Latvija līgo Ikskīlē.	0.40 Mazais Sjuvarts 3. Dabas aicinājums. Anim. f.
16.40 Jakari. Anim. f.	LNT	2.00 Nekā personīga.
17.10 Jāņu nakts burvība.	5.00 Likums un kārtība 10. Serāls.	2.50 Mīlestības sirdspuksti 2. Serāls.
18.00 Dienas ziņas.	5.45 Ticīgo uzvaras bals.	3.40 TV3 ziņas.
18.40 Daugavpils gumi kūra. LTV dziesmotais ceļojums pa Daugavu Līgo vakarā.	6.10 Karambal	17.50 Precamies!
20.30 Panorāma.	6.40 Nedēļa novados.	18.55 Lai runā!
21.15 Rīga 2014. Lec, saulīte! Deju ielūdzējums Mežaparkā.	7.05 Neuzvaramais dzelzs cilvēks. M. f.	20.00 Laiks.
23.40 Līgojam Jēkabpīlī	8.40 Gaileo 2.	20.40 Ziemeļu vējš. Serāls.
2.20 Ziņu ziņģe.	9.10 Televeikala skatlogs.	22.25 Politika.
Prieks un ļautība R.Paula ziņu festivālos.	9.25 Karambal	23.30 Euronews.
4.10 Jāņu nakts negulēju. Dejo Dzīmas, Rotāja, Teiksma.	10.00 Dzintara dziesmas 2.	0.05 Vakars kopā ar Ivanu Urganu.
5.05 Lai līgo Zāju vakars.	11.00 Runā Rīgā! 2.	0.40 Nakts ziņas.
5.33 Kiats. Jānīt's brauca Jāņu nakti.	11.35 Gaileo 2.	0.55 Piecas baļu minūtes. M. f.
LATVIJAS TV7	12.05 Kapteiņa Enriko pulkstenis. M. f.	2.25 Brīnšķīgs raksturs. M. f.
6.00 Latvijas Republikas valsts himna.	13.50 Televeikala skatlogs.	4.05 Moderns sprīdums.
6.05 1000 jūdzes Zeiļa krastā.	9.25 Karambal	5.45 Pirmais Baltijas mūzikālais kanāls.
6.35 Ar mugursomām pa Latīameriku. Dok. f.	10.00 Dzintara dziesmas 2.	NTV
7.05 Vai Rīga jau gatava? 7.20 Komercedarbība šodien.	11.00 Runā Rīgā! 2.	5.00 NTV rīta agrumā.
7.40 Jūrā un krastā.	11.35 Gaileo 2.	7.10 Viņu tikumi.
8.00 Skats rītdienā.	12.05 Kapteiņa Enriko pulkstenis. M. f.	8.00 Muhtars atgriežas 2. Serāls.
8.20 Pie rīta kafijas.	13.50 Televeikala skatlogs.	9.00 Šodien.
8.40 Automoto raidījums nr. 2.	9.25 Karambal	9.25 Aleksandrs Žurbins. Melodijas piemīņai.
9.00 Vienmēr formāl	10.00 Dzintara dziesmas 2.	10.05 Tu tam neticēsi!
9.30 Pasaules kausa izcīņa futbolā. Beļģija – Krievija.	11.00 Runā Rīgā! 2.	11.00 Neskaldrā lieta.
11.25 Pasaules kausa izcīņa futbolā. Koreja – Aizrija.	11.35 Gaileo 2.	12.00 Šodien.
13.20 Labākais no Euromaxx.	12.05 Kapteiņa Enriko pulkstenis. M. f.	12.35 Pirms tiesas.
13.50 Pasaules kausa izcīņa futbolā. ASV – Portugāle.	13.50 Televeikala skatlogs.	13.35 Zvērināto tiesa.
15.45 Izgaršot Brazīliju. Dok. f.	9.25 Karambal	14.35 Ārkārtējs notikums.
16.20 Pasaules kausa izcīņa futbolā. Dienas apskats.	10.00 Dzintara dziesmas 2.	15.00 Šodien.

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

- ◆ 28. jūnijā pulksten 16.00 Preiļu parka estrādē Latvijas baļka celšanas čempionāts un spēkavīru rekordi Preiļos.
- ◆ 28. jūnijā pulksten 22.00 Preiļu parka estrādē jauniešu diskotēka «Vasaras ballīte».
- Saunas tautas nams**
- ◆ 21. jūnijā pulksten 20.00 Rudzātu teātra kopas izrāde — Aivars Banka «Mēliņa» (komēdija).
- ◆ 23. jūnijā pulksten 21.00 Līgo vakara sarīkojums.
- Pelieču kultūras nams**
- ◆ 20. jūnijā pulksten 16.00 Baltinavas pagasta dramatiskā kolektīva «Pal-ladas» teātra izrāde Danskovīte «Ontons i Anne», komēdija Līgo nakts noskaņās.
- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Līgo nakts ballē kopā ar Oskaru.
- Aizkalne**
- ◆ 20. jūnijā pulksten 20.00 Jasmuizāzes muzeja zālē saulgrīžu nakts ballē. Spēlē Jānis & Lauris. Būs pieejami galdīņi.
- Līgu un Jāņu vieglatlētikas čempionāts**
- ◆ 21. jūnijā pulksten 11.00 Preiļu stadionā ikgadējais Līgu un Jāņu atklātais vieglatlētikas čempionāts.
- RIEBIŅU NOVADS**
- Riebiņu kultūras centrs**
- ◆ 22. jūnijā pulksten 21.00 Jāņu ieligošana. Pulksten 22.00 zaļumballi spēles grupa «Ceļavējš».
- Galēnu kultūras nams**
- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Līgo koncerts parkā ar pašdarbnieku piedalīšanos. Pulksten 23.00 zaļumballe pie Jāņu ugunskāra, spēlē Arvīds un Ize. Izeja bez maksas.
- Stabulnieku kultūras nams**
- ◆ 28. jūnijā pulksten 23.00 Pēterdienas ballē. Spēlē Arvīds un Ize.
- Silaiņu kultūras nams**
- ◆ 29. jūnijā pulksten 14.00 Silaiņu kultūras nama teātra izrāde Feimanu kultūras nama pašdarbības kolektīva «Savējie» izpildījumā. Izeja par ziedojumiem.
- VĀRKAVAS NOVADS**
- Vecvārkavas estrāde**
- ◆ 23. jūnijā pulksten 23.00 uz salinas ugunskāra iedegšana kopā ar folkloras kopām «Dzeļpurs» un «Sudobrī». Līgo nakti darbosies Līgo bodīte, brīnumu stabs, valdis Līgo sacensību gars, būs danču stunda. Jēstra ballē līz rīta gaismai kopā ar «Marchello». Izeja bez maksas.
- Rožkalnu kultūras nams**
- ◆ 22. jūnijā pulksten 15.00 Līvānu amatiereteātra izrāde «Iziukušais bīdīnājus» (Artūrs Rubenis). Stāsts par Amerikas latviešiem piedzemdītajos gados. Izeja par ziedojumiem.
- AGLONAS NOVADS**
- Aglonas brīvības estrādē**
- ◆ 23. jūnijā pulksten 13.00 Līgo regate (Aglonas pludmalē). No pulksten 13.00 līdz 16.00 amatnieku un mātrazotāju svētku tirziņš, radošā darbnīca — Līgo vainagu pīšana (vēlams paņemt savus ziedus un zaļumus). Pulksten 16.00 ieligošanas koncerts, regātes uzvarētāju sveiksana. Pulksten 22.00 teātra kopas uzvedums «Ieligosim Jāņu dienu» ar ugunskāra iedegšanu un nakts ballē kopā ar muzikantu Dāni. Izeja bez maksas.
- ◆ 28. jūnijā pulksten 23.00 «Saldie 80 - tie». Diržajs Eriks.
- Šķeltovas tautas nams**
- ◆ 22. jūnijā pulksten 19.00 Jāņu ieligošana, koncerts. Ballē spēlē Dima no Dubnas. Izeja bez maksas.
- Grāveru tautas nams**
- ◆ 22. jūnijā pulksten 20.00 Jāņu ieligošana. Grāveru sieviešu deju grupas piecu gadu jubileja. Ballē spēlē V. Zāmatins. Izeja bez maksas.
- Kastujinas tautas nams**
- ◆ 20. jūnijā pulksten 19.00 koncerts «Visu gadu dziesmas krājums». Uzstājas Aglonas kultūras centra jaukais vokālais ansamblis.
- ◆ 23. jūnijā pulksten 18.00 Jāņu ieligošana. Pulksten 23.00 diskotēka. Izeja brīva.
- LĪVĀNU NOVADS**
- Līvānu novada kultūras centrs**
- ◆ 22. jūnijā pulksten 21.00 kultūras centrā Līgo priekšvakars Līvānos: cīenasts, dziesmas, danči kopā ar folkloras kopu «Ceiruleits». Ozolnieku novada amatiereteātra izrāde pēc R. Blaumaņa lugas «Skroderdienas Silmāčos» motīviem.
- Turku saietā nams**
- ◆ 20. jūnijā no pulksten 12.00 Turku pagasta svētki: Zāļu dienas tirgus «Ieligojam Turkos!». No pulksten 13.00 sporta svētki «Turki 2014» — «Turku kaušs» volejbola sievietēm un «Jāņa kaušs» volejbola vīriešiem. Sporta aktīvitātes cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- Rožupes kultūras nams**
- ◆ 20. jūnijā pulksten 19.00 Rožupes estrādē Jāņu ieligošanas pasākums. Baltinavas teātra izrāde «Ontons i Anne». Pulksten 22.00 zaļumballe kopā ar grupu «Brāļadīlī Vīsturi!».
- Līvānu 1. vidusskola**
- ◆ Līdz 21. jūnijam Līvānu 1. vidusskolas Laimības sākumskolā Latgales bērnu un jauniešu folkloras nometne «Garā pupa» bērniem un jauniešiem vecumā no septiņiem līdz 18 gadiem.
- PREIĻU NOVADS**
- Preiļu novada kultūras centrs**
- ◆ 21. jūnijā no pulksten 8.00 līdz 12.00 Raiņa bulvārī Zāļu dienas tirgus.
- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Preiļu parka estrādē Līgo nakts ugunskārs un zaļumballe. Spēlē Irēna, Jānis, Lauris.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (20. — 26. jūnijs)

- ✓ **Piekdiena un sestdiena, 20. un 21. jūnijs, ir Jāņu dienas.** Aktīvas augšanas laiks, tāpēc augiem dod papildmēslojumu. No dabiskajiem līdzekļiem izmanto vircu — gan dzīvnieku izcesmes, gan no augiem raudzēto. Sakņaugļi būs patērīgi par šķidrurnu, kas nācis no kūts, bet gurķi, ķirbi un kabači priecāsies par nātru raudzējumu. Lai gan šie mēslojumi satur daudz ūdens, tie ir gana spēcīgi, tāpēc var āugus apdedzināt. Mēslošanu nevajadzētu veikt dienas vidū, kad spīd saule. Šiem darbiem piemērotas agras rīta un vēlas vakara stundas, kā arī miglainas un lietainas dienas. Mēslošanai labāks ir darba šķidums, kur viena daļa vircas un divas līdz četras daļas ūdens. Koncentrācija atkarīga no laika apstākļiem, jo siltāks un saulaināks, jo vājāka mēslošanas līdzekļa koncentrācija.
- ✓ **Satā laikā jāsaik gatavoties sēnīšu slimību uzliesmojumam.** Kādus līdzekļus izvēlēties, lai paliek katra dārzkopja zinā. Ja paredzēts āugus pasargāt ar kosu tējas miglojumiem, tad tas ir jādara. Tēlcien — list kā pa Jāņiem — ap saulgrīžu laiku vienmēr kļūst par patiesību. Nav svarīgi, pirms vai pēc
- svētkiem būs lietavas, taču sēnes un sēnītes pēc tām aktivizējas. Ar profilaksi jānodarbojas pirms saslimšanas.
- ✓ **Svētdiena un pirmdiena, 22. un 23. jūnijs, augļu dienas.** Kāt saulgrīžu svētki. Līgo dienas pirāgi un sierī izdosies lieliski, jo šoreiz svētki iekrīt *augļu dienās*. Ja dārzā nogatavojušas zemenes, lasa ogas un gatavo ievārijumus. Plavās un mežos jau gatavas arī savvaļas zemenes. Atcerieties, ka meža zemenēm vērtīgs ir pilnīgi viss augs, sakni ieskaitot. Tieši tā visu augu arī vajadzētu ievākt un izkaltēt. Ziemā no tām gatavotais dzēriens būs gan garšīgs, gan veselīgs. Drošas ietilpst arī dažādu organismu atitrošu tēju sastāvā. Vērtīgi augļi meklējami gan plavās, gan mežos, gan dārzos, aromātiskāki tie ir ziedēšanas sākumā.
- ✓ **Otrdiena, trešdiena un ceturtdiena, 24. — 26. jūnijs, sakņu dienas.** Jārušina rindstarpas kartupeļu un dārzeņu laukos. Sēj rudens šķirņu redīsus un melnos rutkus, stāda kāļus un galda bietes.

Izmantojot «Sējas un Ražas Avīze 2014»

Līgo vakars, Jāņu diena un senās pastkartes

Vecvecmāmiņu kumodēs, lādēs, lauku māju bēniņos var atrast pastkartes, kuras pirms daudziem gadu desmitiem kāds sūtījis ar laba vēlējumiem un sveicieniem svētkos. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumos glabājas daudzas šādas liecības — pastkartes Ziemassvētkos, pastkartes Lieldienās. Nu pienākusi Līgo svētku kārta, klāt Jāņu diena, un muzeja vadītāja Tekla Bekeša, noslēdzot publikāciju ciklu, sagatavojusi stāstījumu par vasaras saulgriežu svētkiem, to vēsturi senākā un ne tik senā pagātnē, visu ilustrējot ar muzeja krājumā glabāto pastkaršu attēliem.

Līgo diena, kuru agrāk sauca par ziedu vakaru, nostiprinājās tikai divdesmitā gadsimta 30. gados. Svētku nosaukums — Līgo svētki — ir neprecīzs. Pareizais nosaukums tomēr ir Jāņi. 1928. gadā "Jaunākajās Ziņās" pats šī nosaukuma ieviešs Emīlis Melngailis raksta šādi: "Izdodams savu pirmo krājumiņu, kurā ietilpa tikai Jāņdziesmas, es, jaunās dienās — 1900. gadā — sekodams ierunātai valodai, ka Jānis nav latvisks, biju izgudrojis jaunu vārdu Līgo svētki, kurš uz kādu laiku ir nomācis istos senvārdus: Jāņa dienu, Jāņnakti.." (Literatūra un Māksla. 1988. g. 24. jūn.) Astronomiskie saulgrieži, kas ir 21. jūnijā, tika pārcelti uz 24. jūniju.

Tomēr latviešu tradicionālie Jāņi nesaistās ar sv. Jāņa Kristītāja svētkiem šajā dienā. Savā dziļākajā būtībā tie ir saules uzvaras svētki, jo vasaras saulgriežos saule ir sasniegusi visaugstāko stāvokli un spīd visilgāk. Jāņa vārds ir gan indoeiropiešu, gan ebreju, gan arābu cilmes. Latviešiem vārds Jānis ir dabas auglības un dzīvības spēku personifikācija. Romiešu mitoloģijā Janus ir viens no vecākajiem dieviem — saules, debess juma un vēju dievs, visa sākuma un likteņa dievs ar divām sejām, kas ir vērstas pret austrumiem un rietumiem, gaismu un tumsu, jaunību un vecumu. Arābu un ebreju mitoloģijā šāds visa sākuma dievs ir Jahve, kas radījis pasauli, arī viņam piemītis dabas duālisms. Grieķi šo personvārdu pārveidoja par Johanēsu. Ar kristīgās ticības izplatīšanos to piemēroja dažādu tautu valodas ipatnībām. Latvijā Jāņa vārds ieviesies 13. — 16. gadsimtā.

Pēc J. A. Jansona atzinuma Jāņi ir saules, veģetācijas un falla jeb virišķā pirmsākuma kultu apvienojums. Par to liecina vairums Jāņu dziesmu un it īpaši ligoņu piedziedājums "līgo". Šis priekša un gaviņu sauciens izsaka gan saskaņu, gan saules rotāšanos Jāņu ritā, gan visas dabas ligošanos pilnbriedā un ir cieši saistīts ar senindiešu vārdu "lingham", kas ir falla apzīmējums.

Jāņos, arī citās gadskārtu ieražu svinībās, ganos, pieguļā, danču vakaros un citos pavaļas brīžos meitas kopīgi ar puīšiem iet rotaļās. Tajās sastopams vainadzīņa motīvs, kā arī gaidāmā iešana un dzīve tautās. Puīši šādās rotaļās bieži vien nolūkojuši sev ligavas, pie kurām tad arī braukuši precībās.

No Jāņu svinēšanas vēstures

Pēc Latvijas valsts okupācijas 1940. gadā jaunajai padomju vadībai bija svarīgi likt tautai noticēt, ka vara ir viņiem draudzīga, tāpēc 1941. gada maijā Jāņu diena — 24. jūnijs — tika pasludināta par tautas svētku dienu, un līdz ar to arī par brīvdienu. Pēc deportācijām Jāņu nakti priecāties vairs nebija iespēja. Pēc II pasaules kara padomju varas pārstāvji nolēma Līgo svētku tradīciju atjaunot. 1945. gada 19. jūnijā laikrakstā "Cīņa" tika publicēts LPSR Arod biedrību Centrālās padomes prezidija lēmums, kurā komitejām lika piesaistīt plašas strādnieku masas Līgo svētku svinēšanā, organizējot izbraukumu referātus, informējot par darbaļaužu darba panākumiem u.tml. Nolūks bija pārvērst Jāņus par padomju propagandas svētkiem.

● Jānis uz sava kumeliņa apjā pļavas un laukus, tā simbolizēdams dabas auglības un dzīvības spēkus. Nez, kā tas izskatītos mūsdienās? Ar traktoru brauktu, vai?..

Jauns aizdomu vilnis pret šiem svētkiem sākās pēc 1949. gada deportācijām. 1950. gadā Līgo svētkus izņēma no oficiālo svētku dienu saraksta, tajos bija jāstrādā. Pēc Staļina nāves pakāpeniski un neuzkrītoši svētku svinēšana atjaunojās. Ar LPSR Ministru Padomes lēmumu 1954. gadā Līgo diena kļuva par svinamu dienu, kas bija jāatstrādā tuvākajā svētdienā. Pēc 1959. gada Latvijas PSR nacionālkomunistu padzišanas no amatam svētkiem sākās pamatīgi uzbrukumi. 1961. gadā aizliedza ne tikai Jāņu svinēšanu, ne tikai ligošanu un apligošanu, bet arī nesaudzīgi apkarēja visu ar Jāņiem saistīto — rakstniecībā, mūzikā, kinematogrāfijā, pat kulinārijā.

Kreppapīra farsos

Līdz 20. gs. 60. gadiem tomēr tika pieļautas tautiskas (drīzāk jau pseidotautiskas) svētku pastkartes un citas vairāk vai mazāk ar Jāņiem saistītas izdarības. Valdības pielabināšanās laikā tika ieviestas krāšņas sombrero cepures ar kreppapīra lentēm un citi šī materiāla rotājumi Jāņu svinēšanai. Valdība, pārvēršot šos svētkus farsā, cerēja Jāņus izmainīt līdz nepazīšanai, lai aizmirstos to sākotnējā jēga. Jāņu svinēšanas tradīcijas krasi izmainīja Arvids Pelše, kurš 20. gs. 60. gadu sākumā kļuva par LKP pirmo sekretāru. Pastāvošā vara centās pat zinātniski pamatot, ka Jāņi ir no dzīves atpalikušu elementu, dzērāju, nacionālistu un revolucionāru svētki. Tika uzskatīts, ka Līgo diena ir kaitīga pagātnes palieka ar pagānisku un ekspluatatorisku izcelsmi. Pēc partijas domām, Jāņi pārādīja cilvēka nevarību dabas priekšā, cenšanos pielabināt visaugstāko, lai tas sūtītu labu. 1961. gada 24. jūnijā kā oficiāla direktīva laikrakstā "Cīņa" parādījās ievadraksts, kurā teikts, ka "par novecojušu, laika garam neatbilstošu ieražu atzīstama Līgo svētku jeb Jāņu svinēšana. Laikmetā, kad padomju cilvēks liek pamatus dižajai komunisma celtnī, nepareizi un nelietderīgi būtu celt godā pagānu ieražas. Darbaļaužu audzināšanā ir izmantojamas tikai progresīvās tradīcijas. Protams, ka svinēt vai nesvinēt ir katra pilsoņa personiska

● Līgo nakts un Jāņu diena bija lieliska izdevība puīšiem un meitām satīties, iepazīties, citam citu nolūkot. Kā saka, Jānis savu ligavīnu zem ozola bildināja. Uz rudens pusi jaunu meitu sētsvidū iebrāuca precinieki.

● Ja pārpardes zieds būtu patiesība, tagad tas, visticamāk, līdzās dzegužpuķēm, jumstiņu gladiolām, naktsvijolēm un citiem krāšņiem Latvijas pļavu un mežu augiem būtu ierakstīts Sarkanajā grāmatā kā īpaši aizsargājams. Pagājušā gadsimta 30. gados daudzi svēti tēja — pārparde zied! Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma

darīšana. Bet valsts un sabiedrības atzīnību un atbalstu var izpelnīties tikai progresīvi jaunā laika svētki un svinības."

Tolaik nedrīkstēja vairs pieminēt zāļu laukus un to, kas tajos augs. No tautasdziesmu krājumiem izņēma dziesmas, kurās minētas auzas, āboliņš, siens. No pavārgrāmatām izņēma Jāņu sieru, pārdevējot to par ķimeņu, lauku vai zemnieku sieru. Jāņogas preses izdevumos tika pārsauktas par sarkanajām upenēm, jāņtārpini par spideklišiem. Tika aizliegtas Rūdolfa Blaumaņa "Skroderdienas Silmāčos". Andreja Pumpura "Lāčplēši" un citos klasikas darbos izņēma vai pārveidoja Jāņu svinēšanas aprakstus.

Līgo apsveikuma pastkartes

Pastkartes, kas visu 20. gadsimtu bija ne vien populāra sabiedrības komunikācijas forma, bet arī tās vērtību un dzīves stila atspoguļotājas, neklūdīgi raksturo sava laika ideālus. Šī vizuālās kultūras masa forma līdz šim palikusi ārpus mākslas zinātnieku uzmanības loka, un tās izpēti tā isti vēl nav sākusies, uzskata mākslas zinātniece Irēna Bužinska.

Neatkarīgās Latvijas pirmajos gados

sūtīšanai plaši tika izmantotas gan Vācijā, Francijā un Itālijā ražotās pastkartes, gan arī vietējā produkcija, kas uzskatāmi liecina, ka arī Latvijā gribējās dzīvot kā vecajā, labajā Eiropā un sekot tās ideāliem. Tāpēc Eiropā starpkaru periodā valdošais bezrūpīgais, dzīves baudām un izpriecām atvērtais pilsētnieku dzīves stils Latvijā tika adaptēts arī pastkaršu biznesā. Lielākie pastkaršu izdevēji — P. Slavinska apgāds, fotografa Kārļa Vībura fotodarbnīca Fotobrom, ERBE, Krīvi — kā vietējo atklātņu vizuālā noformējuma pamatelementu bieži izmantoja ārzemju meitenes vai saldus pārišus. Tomēr vietējās sabiedrības gaume bija mērenāka. Tā vairāk cienīja patriarhālās tradīcijas balstītu dzīves modeli, tāpēc Rietumos izdotās pastkartes tika pār-fotografētas, būtiski samazinot oriģinālattēla izmērus, un papildinātas ar latviskiem elementiem. Naivumu un sirsniņu Latvijā izdotajām pastkartēm piešķīra līdzās attēlam ar roku rakstītais novēlējums ar attiecīgo svētku nosaukumu. Zīmīgi, ka līdzās attēlam un uzrakstam izvietotais pantiņš nereti bija vecajā drukā, kas mazināja Rietumos izdoto pastkaršu atpazīstamību. Mūsdienu latviešu valodas sargi droši vien neizlaistu pārdošanā ne pusi no 20. gadsimta 20.-30. gadu pastkaršu produkcijas, jo to uzrakstos nereti ir kļūdas — pat vārdā Līgo!

Kartiņu veidotāji galveno uzmanību pievērsa savdabīgā tautiskā stilā daudzveidīgi gleznotiem ziedu pušķiem, kas netika izmantoti ārzemēs izdoto pastkaršu noformējumā. Apsveikuma kartiņu kolorēšana un apgleznošana parasti bija jaunu meiteņu nodarbe. Domājams, lielākā daļa no tām bija dzimušas laucinieces, un tām tuvākos vai tālākos laukos bija palikuši vecāki un radi. Tas izskaidro to mīlestību un sirsniņu, ar kādu uz kartiņām tika gleznotas baltas vai sarkanās plaukstošas rozes, zilās vijolītes, violetie ceriņi. Jāņos tradicionālo buķeti papildināja arī rudzupuķes un margrietīņas, pārpardes, kalnes vai ozola zari un degošas lāpas. Un Jāņu puķes godā varēja tikt ieceltas pat atraitnītes. Lai arī pastkaršu fons parasti bija melns, ziedu puķu un pārfotografētās kartiņas spilgtais kolorējums radīja visai krāšņu iespaidu. Dzejas rindas uz Līgo apsveikuma pastkartēm liecina gan par brīnuma gaidām un cerībām, gan arī par vilšanos, ko svētkos vai pēc tiem izjūt kā meitenes, tā puīši. Dažkārt drukātos svētku novēlējumus papildina personīgas atziņas.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Jersikā — sporta svētki, izlaidums un pirmā Komūnija

Jersikas pamatskola dzīvo vēl nupat aizvadīto pasākumu noskaņās. Tie no pedagogiem, skolēniem un vecākiem prasīja lielu organizatorisko darbu. Skolas direktore Inese Jaunušāne pastāstīja, ka skolā notika ikgadējie sporta svētki, pēc tam 9. klašu izlaidumā dzīvē tika izvadīti desmit pamatskolas absolventi, bet dažas dienas vēlāk sākumskolas audzēkņi devās pie pirmās Svētās Komūnijas.

Sporta svētki, kuros ik gadus piedalās ne vien skolēni, pedagogi, bet arī vecāki, sākās ar maškerņieku sacensībām Daugavas krastā. Pārējie skolēni un pieaugušie piedalījās komandu un individuālajās sporta sacensībās. Makšķerēšanas entuziasti — bērni un vecāki — bija gandarīti, jo kopā ar viņiem makšķerēja Latvijā pazīstamais žurnālists Edgars Zveja. Pie skolas notika noķerto zivju svēršana. Sākumskolas skolēnu grupā pirmo vietu ieguva Ints Kārlis Ezerkalns, pamatskolas grupā — Ernests Zveja, otro vietu — Emīls Vucens. Pieaugušo konkurencē visvairāk zivju izmakšķerēja Laimonis Milts. Edgars Zveja pastāstīja par dažādiem makšķerēšanas pieredzumiem un parādīja tos. Veiksmīgākajiem makšķerēšanai viņš uzdāvināja makšķeres un copes grāmatu, novēlēja ķert zivis ar prieku. Spēka vīru sacensībās dalībniekiem vajadzēja pierādīt savu spēku un izturību: nest balķi, cilāt hanteles, lekt ar maisu, mest mērķi pildbumbas. 1. — 4. klašu grupā pirmās trīs vietas sadalīja Emīls Silasproģis, Ilmārs Kaļiņš, Viktors Afanasjevs, 5. — 9. klašu grupā — Sandris Romulāns, Dairis Vilkājs, Lauris Laganovskis. Pirmsskolas bērni skrēja dažādas stafetes.

Sporta aktivitātēs piedalījās daudzas ģimenes. Vajadzēja gan veikli skriet, gan nest vienu otru, mest un ķert bumbiņas, pārvietoties maisā. Pirmās vietas ieguva Surguntu un Puncuļu ģimenes, otrās — Ezerkalnu, Āboliņu, Kūku, trešās — Paurniešu, Andrejevu, Stikānu ģimenes.

Virves vilkšanas sacensībās 5. — 8. klašu grupā uzvarēja komanda «Mērķaķi», 1. — 4. klašu grupā «Ceturtie». Liels dalībnieku skaits vēlējās spēlēt futbolu, tāpēc tika izveidotas sešas komandas. Uzvarēja komanda «Gazmaz», otrā vieta pienācās komandai «Mazie puķi», trešā — «Porterland».

Sporta svētku dalībnieki labprāt apmeklēja zīmēšanas darbnīcu un kopīgi izveidoja lielu sienas plakātu ar novēlējumiem skolai 80. gadu jubilejā, kas tiks atzīmēta augustā. Sporta svētkus Jersikas pamatskolā organizēja skolotāja Kristīne Piļščikova.

13. jūnijā Jersikas tautas nama skaisti uzpostajā zālē notika izlaidums desmit pamatskolas beidzējiem. Skolas direktore Inese Jaunušāne pastāstīja, ka skolas absolventi galvenokārt izvēlējušies turpināt mācības vidusskolā 10. klasē. Kaut arī skolā 9. klases skolēniem visa mācību gada laikā ir pieejama plaša informācija par profesionālo orientāciju, ar interneta starpniecību ir iespējams iepazīt arodskolu un profesionālo skolu

● Sporta svētku noslēgumā bērni un pieaugušie pēc tradīcijas pie kopīga ugunsкура cienājās ar gardu zupu.

● Jersikas pamatskolas absolventiem ir iemīļota vieta Daugavas krastā, kur fotografēties. Arī šī gada deviņi kopā ar audzinātāju Kristīni Piļščikovu izlaiduma vakarā fotografējās uz upes fona.

piedāvājumu, jāņem vērā kāds apstāklis — ģimeņu materiālais stāvoklis, teic direktore. Pat ja dažiem skolēniem vairāk padodas kāds amats un būtu piemērotas mācības, piemēram, kādā Rīgas arodskolā, taču ne vienmēr vecāki ierobežotās rociņas dēļ ceļa izdevumus un dzīvošanu Rīgā spēj apmaksāt. Tādos gadījumos labākais variants ir tuvākās vidusskolas izvēle. Vēl joprojām jauniešiem daudzos gadījumos nākotnes profesijas apguve ir saistīta ar ģimenes materiālajām iespējām, un tas raksturīgs ne tikai Jersikā, bet visā Latvijā, pārliecinājusies direktore.

Maija sākumā, pateicoties katehētei Irēnai Ribulei, Jersikas pamatskolas sākumskolas bērni sāka gatavoties Pirmās Komūnijas svētkiem, apguva katehisma pamatus. Svinīgā diena pienāca 15. jūnijā, kad Jersikas Svētās Marijas Magdalēnas Romas katoļu draudzes baznīcā deviņi bērni no priestera Jāņa Smirnova rokām pieņēma pirmo Svēto Komūniju. Priesteris bērniem dāvāja rožukroņus, aicināja viņus un vecākus vairāk pievērsties garīgām vērtībām, ikdienā neaizmirst lūgšanu, jo tā ir saruna ar Dievu.

Pašlaik Jersikas pamatskolā pamazām iestājas mierīgāks darba ritms, bet arī vasara nepaies bez rūpēm, atzina Inese Jaunušāne. Pats galvenais notikums pirms jaunā mācību gada būs skolas 80. gadu jubilejas pasākums. Skola ir sakārtota, vasarā paredzami tikai nelieli telpu atsvaidzināšanas re-

● Pirmās Svētās Komūnijas pieņemšanas dienā Jersikas bērni pie Madaliņas baznīcas.

monti. Lielākais darbs būs skolas muzeja iekārtošana pirms absolventu tikšanās. Muzejs pārcelts uz jaunu vietu trešajā stāvā. Savākts bagātīgs materiālu klāsts, kā izvietojamā pasūtītas jaunas vitrīnas un citas mēbeles.

L.Rancāne

Lauksaimniekus aicina uz paraugdemonstrējumu zemnieku saimniecībā «Korsikova»

27. jūnijā pulksten 11.00 Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC) Valsts Lauku tīkla aktivitātes «Demonstrējumi lauku saimniecībās» ietvaros rīko demonstrējumu «Laukaugiem kaitīgo organismu ierobežošanas integrētā saimniecības sistēmā». Demonstrējums notiks Preiļu novada

zemnieku saimniecībā «Korsikova» (īpašnieks Kristaps Mūrnieks).

LLKC Preiļu konsultāciju biroja speciāliste Inese Magdalēna aicina uz demonstrējuma lauku dienu pulcēties konsultāciju birojā, Raiņa bulvārī 21b, no kurienes dalībnieki tālāk dosies uz zemnieku saimniecību «Korsikova».

Kristaps Mūrnieks iepazīstinās ar savu saimniecību, sniegs informāciju par demonstrējuma ierīkošanu un novērojumu gaitu. Nobeigumā paredzētas diskusijas.

Tuvāka informācija pie I. Magdalēnas pa tālruni 26329462 un 25907315.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(23. — 29. jūnijs)

Auns. Iepērcies labā noskaņojumā, tad pirkumi būs veiksmīgāki un sagādās vairāk prieka. Iegādājies lietas, kas noder mājai, ģimenei. Patikamu pārsteigumu sagādās tuvinieki. Dodoties svinēt Jāņus, labi pārdomā, ko vilksi mugurā un ņemsi līdzī. Esi oriģināls, taču neaizmirsti arī praktiskas lietas. Savas aizmārības vai nevēlēšanās dēļ nekūsti par apgrūtinājumu citiem. Gribēdams izcelties uz apkārtējo fona, vari kļūt par balto zvirbuli, kura uzvedība kaitina pārējos.

Vērsis. Ar apkārtējo atbalstu izdosies īstenot pozitīvas pārmaiņas personīgajā dzīvē. Veiksmīgas būs konsultācijas, kas saistītas ar stila un izskata uzlabošanu. Par darvas pilienu medus mucā var kļūt kāds kļūdaini veikts maksājums vai finanšu darījums. Jāņos trauksmaini nerosies, nerīkojies ekstravaganti — var nepietikt spēka iesāktu paveikt līdz galam.

Dvīņi. Netiksmīniet par sevi, nepiedēvē sev svarīgāku lomu un lielākus nopelnus, nekā tie ir patiesībā. Pārlietu pašpārliecinātā rīcība var kļūt par iemeslu nesaskaņām. Ieguldi naudu aktivitātēs, kas sniedz garīgu un emocionālu baudījumu. Svētku dienās atliec pārģalvīgus, pārdošus plānus, neeksperimentē. Izvēlies ērtus un drošus pārvietošanās veidus.

Vēzis. Iespējami jauni pozitīvi pavērsieni personīgajā dzīvē. Ar dānu rīcību izpelnīsies draugu atsaucību un simpātijas. Pieaugs tava ietekme kopīgu lēmumu pieņemšanā. Tikai nesabojā savu labo tēlu ar intrigām un nepatiesiem apgalvojumiem. Pirmssvētku dienās pieaugs ne vien rosība, bet arī spriedze mājās. Tā nezudīs arī Jāņu laikā. Tuvinieki var izjaukt kādas neparastas ieceru īstenošanu.

Lauva. Svētku tuvums nespēs novērst domas no eksistenciāliem jautājumiem. Labi zināsi, kas tevī neapmierina, taču pietrūks izpratnes, kā to labot. Nepalaujies uz draugiem, kas daudz un skaisti runā, tas var iemidzināt tavu modrību, iespējama pārskatīšanās un maldi. Vērtīgu padomu saņemsi no nejausi sastaptiem cilvēkiem un tiem, kas problēmas raduši risināt citādi nekā tu.

Jaunava. Plānu un ieceru netrūks. Grūtāk būs izdomāt, kā tos īstenot. Palīdzību saņemsi no ārzemēs mītošiem draugiem, radiem. Gan pirmssvētku dienās, gan tad, kad liksmība jau sitīs augstu vilni, neatstāj bez pieskaņības lielas vērtības un neuzticies svešiniekiem. Neuzskati par draugiem visus, kas par tādiem uzdodas. Pielūko, ka izklaide neiecērt pārāk lielu robu budžetā.

Svari. Tuvākajās dienās veiksies radošs darbs, viegli saskatīsi dažādas kopsakarības. Tās pareizi izmantojot, nonāksi pie vērtīgiem atklājumiem, gūsi papildījumu mīlestībā. Vēlāk virzību uz priekšu var nobremzēt nepieciešamība pārskatīt savus līdzšinējos uzskatus, atsvaidzināt zināšanas, līgo svētkus neuztver kā sacensību, nepūlies nevienu pārspēt jautrībā un pārģalvībā.

Skorpions. Būs labs noskaņojums un sapratne ar citiem cilvēkiem. Veidosies laba sadarbība ar pedagogiem, pasniedzējiem, psihologiem. Nedēļas nogalē iespējamas nesaskaņas naudas vai mantojuma dēļ. Neuzņemies iniciatīvu nevajadzīgi, runā tikai par tematiem, ko ļoti pārzini. Jāņos priekšroku dod lielam draugu un radu lokam, nevis ļaužu pārpilniem publiskiem pasākumiem.

Strēlnieks. Darbojies ar plašu vērīenu. Pārsteidz citus ar augstsirdīgu, iedvesmas pilnu rīcību. Piedodot citiem viņu kļūdas, iegūsi atlaidi arī savējiem. Brīvdienās vilnās iespēja gūt jaunus iespaidus, piedzīvot ko nebijušu, tomēr pārlietu aizrauties ar to nevajadzētu. Saglabā vēsu prātu, nepalaid garām brīdi, kad labāk apstāties. Akcentu liec uz svētku svinēšanu, nevis avantūrām. Izbaudi vasaras pilnbriedu!

Mežāzis. Materiālo labklājību sekmēs radoša pieeja un izdošanās. Tiksi pie vērtīgas balvas ne tāpēc, ka tu to būtu pelnījis vairāk nekā citi, bet gan tāpēc, ka veiksmē būs tava sabiedrotā. Pirms svētkiem pretrunīgas būs attiecības ar tuviniekiem. Viņi atbalstīs tavas ieceres ar noteikumu, taču tev būs jāpiekrīt viņu nosacījumiem. Līgo tur, kur iespējams būt tuvāk dabai un senču tradīcijām.

Ūdensvīrs. Prieku sagādās mājas dzīve. Saņemsi kādu dāvanu vai arī kā citādi sajūtīsi tuva cilvēka rūpes. Vēlāk par sevi atgādāsi reiz bijušas mīlas attiecības. Atceries labo, taču nepadodies kārdinājumam vēlreiz noticēt mūžīgas uzticības solījumiem. Līgo svētkos nepūlies izdomāt neko jaunu, paliec pie gadiem ierastām tradīcijām. Esi reālists, nepadodies māntīcīgiem aizspriedumiem.

Zivis. Tuvākajās dienās būs vairāk romantikas, ciešākas kļūs attiecības ar mīļoto cilvēku. Iespējama savijpojoša tikšanās ar sabiedrībā atzītu, populāru cilvēku. Brīvdienās neaizraujies ar tēriņiem, jo viegli zaudēsi kontroli pār izdevumiem. Neiepērcies steigā un apšaubāmās tirdzniecības vietās. Līgo ģimenes lokā vai vietā, kur jūties kā mājās.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA, SĒRU VĒSTS

Riebiņu novada dome konkursa kārtībā aicina darbā krājumu glabātāju Roberta Mūka muzejā Galēnos (darbs uz pusslodzi)

Darba pienākumi:

- Nodrošināt krājuma priekšmetu uzskaiti un saglabāšanu atbilstoši 2006. gada 21. novembra Ministru kabineta noteikumiem nr. 956.
- Atbildēt par krājuma priekšmetu uzskaites dokumentācijas saglabāšanu.
- Veikt krājuma zinātnisko izpēti.
- Nodrošināt muzeja īpašumā esošā Nacionālā krājuma veidošanu, papildināšanu, uzskaiti, saglabāšanu un rīcību ar tajā esošajiem priekšmetiem.

Prasības pretendentiem:

- Teicamas latviešu un krievu valodas zināšanas, vēlams angļu valodas zināšanas.
- Atbildības izjūta un spēja patstāvīgi veikt uzticētos darba pienākumus.
- Labas komunikācijas prasmes, spēja sadarboties, apzinīga un pozitīva attieksme pret veicamajiem pienākumiem.
- Vēlme un prasme iesaistīties tematisko pasākumu organizēšanā un vadīšanā, prasme uzstāties auditorijas priekšā.
- Prasme strādāt ar datoru programmās Microsoft Excel un Microsoft Word pieredzējuša lietotāja līmenī.
- Augstākā filoloģiskā izglītība, vēlams pieredze muzeja darbā.

Piedāvājam:

- Izaicinošu, interesantu un dinamisku darbu.
- Ieguldījumam atbilstošu atalgojumu.
- Lielisku iespēju likt lietā iniciatīvu.

Pieteikumu vēstules un dzīves gājuma aprakstu iesniegt personīgi Riebiņu novada domē vai sūtīt pa pastu vai e-pastu riebini@riebini.lv līdz 11.07.2014. Adrese: Riebiņu novada dome, Saules 8, Riebiņos, Riebiņu pagastā, Riebiņu novads, LV – 5326.

Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola,
Ūdeļu ielā 22, Rīgā,
aicina apgūt:

Ar pamatizglītību izglītības programmās:

- 3 gadi:**
Frizieris (mācību ilgums 3 gadi);
- 4 gadi:**
Frizieris stilists (mācību ilgums 4 gadi);
Tērpu stila speciālists (mācību ilgums 4 gadi);
Vizuālā tēla stilists (mācību ilgums 4 gadi);
Foto dizaina speciālists (mācību ilgums 4 gadi).

Ar vidējo izglītību izglītības programmās:

- Kosmētiķis (mācību ilgums 2 gadi);

Jauniešus līdz 29 gadu vecumam ar vidējo izglītību ESF līdzfinansētās izglītības programmās:

- 1 gads:**
Vizāzists (mācību ilgums 1 gads);
Frizieris (mācību ilgums 1 gads);
Fotogrāfs (mācību ilgums 1 gads);
Drēbnieks (mācību ilgums 1 gads);
- 1,5 gadi:**
SPA speciālists (mācību ilgums 1,5 gadi);
Tērpu stila speciālists (mācību ilgums 1,5 gadi).

Ar arodizglītību:

- Vispārējās vidējās izglītības izlīdzinošā izglītības programma (mācību ilgums 1 gads).

Skolai ir dienesta viesnīca. Izglītojamie saņem stipendiju (valsts un /vai ESF).
Plašāku informāciju var iegūt skolas mājas lapā www.rsm-skola.lv vai zvanot uz uzņēmšanas komisijas tālruni 67533268.

Pārdod

garāžu Liepu ielā, Preiļos. Tālr. 20230393;
gaļas šķirmes aplecinātu teli. Tālr. 26043801.

Dažādi

Vajadzīgs celtnieks pirts iekšējās apdares darbiem. Tālr. 26549226.

Pārdod metāla jumtus un notek sistēmas no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
Tālr. 26368028.

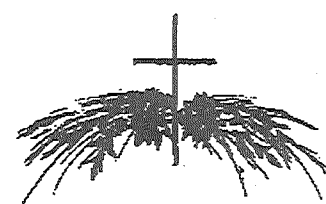
Izsniedzam aizdevumus pret nekustamo īpašumu.
Lombards Moda Kapitāls,
Daugavpils iela 2, Preiļi.
Tālr. 25441183, 28609904.

Aizņemties atbildīgi un izvērtējiet savas iespējas atmaksāt aizdevumu!

SIA „AĻŅI AS”
IEPĒRK ZĀGĀĻĶUS EUR/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	55 (54)	70 (69)	71 (70)
PRIEDE	55 (54)	70 (69)	70 (69)

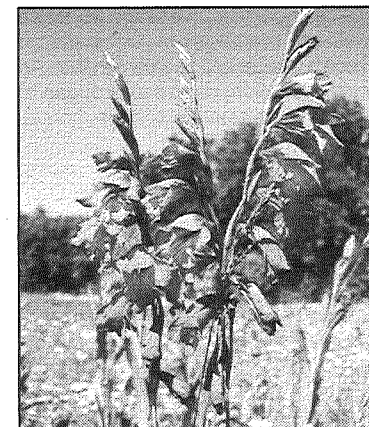
Garumus iepriekš saskaņot!
Piegādes vieta: Varakļāni.
Iz transports.
Korekta uzmērīšana!
SAMAKSA 1 DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 64866070,
mob. tālr 29806775, 25916403.

Tu aizej prom pa krāšņo ziedu taku. Uz mūžību!
Šalc egle, priede, bērzs.
Tik kādā mājā, kādā istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu trūks.

Skumju brīdī esam kopā ar
Zinaidu Blūzmu,
MĀTI kapu kalniņā pavadot.
Preiļu galvenās bibliotēkas kolektīvs

Aiziet cilvēks.
Paliek viņa darbi un prieks,
ka viņu pazinām.
Ar skumjām paziņojam,
ka baltā mūžības ceļā
aizgājusi pensionētā
Rudzātu vidusskolas skolotāja
VENERANDA ZALĀNE
(02.08.1942.)
Paužot cieņu, skumju brīdī
aizdegšim piemiņas svečiti un
izsakām patiesu līdzjūtību
skolotājas tuviniekiem.
Rudzātu vidusskolas saime

● Viens no krāšņākajiem savvaļas augiem Latvijā ir jumstiņu gladiola.

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
Iepērk: piena teļus.
Samaksa tūlītēja
vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.

SIA «SENLEJAS» Iepērk
liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA „LATVIJAS GALA”
Iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI Iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks
Iepērk māļopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA "LATBULL" pērk
PIENA TEĻUS 14-41 d.v.
Samaksa tūlītēja.
T.26609182

Uzņēmums pērk visa veida
meža un lauku īpašumus.
Tālr. 29104510.

Zviedrijas kompānija pērk
mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

PVC Logi no 15 EUR
Ārdrurvis no 99 EUR
Pilns serviss
Bez % kredīts + dāvana
T.28673992 durvistev.lv

27. jūnijā z/s pārdos dažādu krāsu jaunputnus (4-5 mēn.), dējēvistas, gaiļus (arī maina). Pēc pieteikuma šķirotus cāļus, broilerus, pīļēnus, zoslēnus, baltos platkrūšu tītarus (3 mēn.). Tālr. 29186065. Gailīšos 7.00, Riebiņos 7.15, Preiļos 7.30, Pieniņos 7.50, Stabulniekos 8.05, Galēnos 8.20, Sīļukalnā 8.30, Polkoronā 8.45, Smelteros 8.55, L. Anspokos 9.05, Priekuļos 9.15, Rudzātos 9.25, Rožupē 9.45, Līvānos 10.10, Jersikā 10.40, Upeņiekos 10.50, Starēs 11.05, Vanagos 11.25, Sutros 11.45, Anspokos 12.10, Kastīrē 12.20, Aglonā 12.40, Jaunaglonā 12.55, Aglonas st. 13.10, Aizkalnē 13.25, Pelēcos 13.35, Arendolē 13.50, Rimicānos 14.10, Upmalā 14.25, Vārkavā 14.35, Ančīnos 14.45.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE BRĪDINA

Neplūksim dzegužpuķes, priecāsimies ar acīm

Tuvojoties Jāņiem, Dabas aizsardzības pārvaldes dabas uzraudzības un izglītības departamenta pārstāvis Andris Soms atgādina — par jumstiņu gladiolu burvīgo skaistumu un naktsvijoliņu smaržu priecāsimies, vērojot tās dabā! Reto un aizsargājamo augu saraksts apstiprināts Ministru kabineta noteikumu nr. 396 «Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu» 6.

pantā. Pašreiz tajā ir 228 īpaši aizsargājami ziedaugi un parzāugi. Neplūksim pušķiem un vainagiem dzegužpuķes. Tām, kā arī dažām citām orhidejām Latvijas skarbjos ziemeļu apstākļos no sēklas, kas ir putekļa lielumā, līdz ziedošam augam paiet gandrīz 20 gadi. Lai arī auga pogaļā nobriest līdz 18 000 sēklu un kopumā tās skaitāmas miljonus, līdz ziedēšanai izaug vien dažādi augi. Atcerieties, ka bezdelīgac-

tiņām nepieciešamas kaļķainas, mitras vietas ar skraju un zemu augāju. Jumstiņu gladiola aug paliņu un piejūras pļavās, skrajos krūmājos, mežmalās, terašu pļavās, savukārt zemeņu ābolīnš — mitrās vai mēreni sausās piejūras pļavās vai upju grīvu tuvumā. Atstājiet pļāvā un priecājieties ar acīm arī par smaržīgajām naktsvijolēm un dzegužpīrkstītēm. Vainagiem dabas retumu vietā itin labi var izmantot plaši izplatītus ziedaugus — sarkano ābo-

liņu, pipenes, madaras, smilgas, gandrenes un citus, kas nav aizsargājami. IEGAUMĒJIET — aizsargājamo augu lasīšana, pirkšana, pārdošana un dzīvotņu postīšana ir administratīvi sodāma. Likumdošanā noteiktie naudas sodi ir visai bargi — fiziskām personām no 70 līdz 700 eiro, bet juridiskām personām — no 140 līdz 1400 eiro. Sagatavoja L.Kirillova